

اقشا بۇلتار قالقتاپ، جاڭا ۋىر اسپان تۇعالى

____**توراعا شي جىنپىڭنىڭ گرەتسىيادا مەملەكەت سىتەرى ساپارىندا بولۇى ۋارى بريكس ەلدەرى**

باسشىلارنىڭ برازيلياداعى ديدارلاسۇنىا قاتنىاسۇى جۇڭگوشا ۋىرى ەلدىك دىپلوماتىيانىڭ ونەگەسنى ايگىلەدى

(باسى 1- بەتتە)

قىزۇ باعالار بەردى، حالقاراداعى نەگىزگى اقپارات قۇرالدارى بارنىشا نازار اۋدارىپ، ”جۇڭگو – گرەتسىيا قارىم – قاتنىاسى شىرىن اي ەدىزكىلى“نە ۇوتى دەدى.

”ۋىر بەلدەۋ، ۋىر جول“دى بىرگە قۇرۇدىڭ جاڭا بولاشاعن اشتى. جۇڭيۋان نەڭىز تاسھالى پىراەۋس پورتى نىسانى — ”ۋىر بەلدەۋ، ۋىر جول“ نى بىرگە قۇرۇدىڭ تابىستى ۇلگىسى، ول جەرگىلكىنى ورنىنداعى 10 مىڭنان استام ادام- دى تىكلەي نەھەسە جانامالاي جۇمىستاندىرىپ، جەر ورتا نەڭىزى وڭىرىندەگى ەڭ ۇلكەن پورتقا اينالدى. توراعا شي جىنپىڭ پىراەۋس پورتىنا بارىپ تەكشەرۇ جۇرگىزىپ، جەرگىلكىنى قىزمەتكەرلەردىڭ قىزۇ قارىسى ۇنىنا يە بولدى، ولار جۇڭيۋان تەڭىز تاسھالى پىراەۋس پورتى نىساننىڭ اڭگىمەلەرىن تەبىرەنە اينىپ، جۇڭگو جاقتىڭ ولارعا قىزمەت ورايىن بەرگەننە، ولاردىڭ جايىلى، راقات تۇرمىس كەشىرۋىنە مۇمكىندىك جاساعانىنا العىسى ايتتى. مېتسوناكىس پەن گرەتسىيا جاققتىڭ ۇھانىسپاتىلارى مىنالاردى ۋىىلدەردى: پىراەۋس پورتى نىسانى ۇوزارا تىپمىدىلك، پايدا جەتىكىزىپ، گرەتسىيا ەكو- نويميكاسىنىڭ قايتا كوتەرىلۇى مەن قوعامنىڭ دامۇنى پارمەندى تۇردە جەبەپ، گرەتسىيا حالق- نىڭ كەڭ كۈلەمدى قولداۋىنا يە بولدى. ولار جۇڭگونىڭ گرەتسىيا قارىزى دادارىسنا ۇشىراعان- دا قول ۇشىن بەرىپ كۈمەكتەسەپ، قىيىنلىق كەزىندە شىنايى سۇيىسەپشىلىك تانىتقاننا العىسى اينىپ، وسدان ”دوس“ دەگەن ۇسوزدىڭ شىنا- يى ۇماننى سەزىندى، جۇڭگو جاقپەن بىرگە پىراەۋس پورتى نىساننى ۇلعايتىپ، كۇشەيتىپ قۇرۇدى قالادى. توراعا شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو دۇرىس مۇددە – بورىش كوزقاراسىن ۇستىنادى. پىراەۋس پورتى نىسانى — جۇڭگو مەن گرەتسىيا ەكى جاققتىڭ ۇز ارتقىشلىقتارمەن ۇبرىن – ۋىرى تولىقتاۋ- دىڭ، قۇاتىتىلاردىڭ قول ۇستاسۇنىنىڭ، ۇوزارا تىپمىدىلك جەتىكىزىپ، بىرگە پايداعا كەنەلۇدىڭ تابىستى ۇلگىسى. ەكى جاققتىڭ پورتتىڭ كەپىنگى قۇرىلىسنى جاقسى جۇرگىزىپ، جۇڭگو – ەۋروپا قۇرلىق – تەڭىز جەدەل جەلىسنى قالىبتاستىرۇن ۇومت ەتەمەن. ەكى جاققتىڭ بىرگە قۇلىشىۋىندا پىراەۋس پورتى سەلبەستىڭنىڭ بەلسەندى اسە- رى مەن ىقپالنىڭ اناعۇرلىم كورنەكتىلەنىپ، ەكى ەل جانە ۇڭىر حالقنا ۇزدىكىسىز تىپمىدىلك جەتىكىزەتىندىگىنە سەنەمەن. فاكىتىەر ”ۋىر بەلدەۋ، ۋىر جول“دىڭ ۇران مەن اڭىز ەھەس، قايتا تابىسقا جەتۇدىڭ اھالياتى مەن كە- رەمەت رەالدىق ەكەندىگىن دالەلدەدى.

وركەنىيەتتەر اۋىسى – كۇيىسىن جانە ۇوزارا ۇلكى ۇلۇن تىىڭ ورەگە كوتەردى. توراعا شي جىنپىڭنىڭ گرەتسىياداعى وسى جولعى ساپارى — شىعىس وركەنىيەتنىڭ بانىسى وركەنىيەتھەن تو- عىسۇى، ول جۇڭگو مەن گرەتسىيا سىندى ەكى ۇلى بايىرى وركەنىيەتنىڭ سايكەسەمدى سۇلۇلد- ەنن ايگىلەدى. ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلا- رى كەڭەس وىتىكىزدى ۋارى افىنانىڭ اكروپوليسى مۇراجايىن بىرگە ەكسكۇرسىيالاپ، تارىختىڭ سالقار كوشىنە كوز جۇگىرتىپ، وركەنىيەتتەردىڭ اقل – پاراستىن كەڭىنەن تىلگە الدى، بۇرىنغىنى قازىركىگە اينا ەتىپ، بولاشاققا نازار سالدى. توراعا شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: مەن وركەنىيەتكە دەگەن قۇرمەت جانە بولاشاققا دەگەن ۇمىتپەن گرەتسىياعا كەلدىم. جۇڭگو مەن گرەتسىيانىڭ دوستىعى ەكى ەلدىڭ سەلبەستىگى عانا ەھەس، تىپتەن، ەكى ۇلكەن وركەنىيەتنىڭ تىلدەسۋى. ادامزات وسكەلەڭ قۇلىق ۇستاناۋ جانە وعان تالپىنۇ كەرەك. جۇڭگو قۇدىرەتتەنسە دە استە زورەكەر بولمايدى، ۋىرى جەڭلىپ، ۋىر جەڭەتتىن نولىدىك جىيىنتىق ويىنىن قۇپتاپ كورگەن ەھەس. توراعا شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو مەن گرەتسىيا ەكى ەل حالقتارى مايەكتى مادەنىيەت تامىرىن ماقتانىش ەتەدى، تاڭداۋلى ەداسىتۇرلى مادەنىيەتنىڭ قازىر-

گى تاڭداغى قۇنىن بارنىشا قاستەرلەيدى. جۇڭگو مەن گرەتسىيا قوردالاعان مىڭ جىلدىق اقل – پا- راسات ەكى ەلدىڭ تارىخ اعىمىنا ۇيلەسۇ سىندى ساياساتتىق دارىپتەھەسنىن جەتىلدىردى. ەكى جاق وزدەرىنىڭ مادەنىيەت جاعىنداعى قوردالى ابنزالدىلىغىن ساۋلەلەندىرىپ، تۇرلىشە وركەنىيەت- تەردىڭ، سونداي – اق ۋار ەل حالقتارىنىڭ جارا- سىمدى قاتار تۇرۇ جولنى بىرگە اشۇ كەرەك. پاۋلوپوۋولوس زۇڭتۇڭ مىنالاردى ۋىلىدىردى: با- يىرى، شۇعماللى، ۇلى وركەنىيەتتەر ەكى ەل حا- لىقتارىنىڭ جۇرەكتەرىن تەعىز بايلانىستىرادى. توراعا شي جىنپىڭنىڭ گرەتسىيا وركەنىيەتن تۇ- سىنگەننە العىسى ايتامەن، گرەتسىيا حالقى دا ۇزاق زاماندىق جۇڭحۇا وركەنىيەتنە رەەكشە قۇرمەت- تەيدى، جۇڭگونىڭ وسىزاماندانۋ قۇرىلىسنىڭ جەتىستىكتەرىنە سۇيىنەدى. گرەتسىيا ايتىلمىس ” وركەنىيەتتەر قاقىغىسى ۇپاتۋاسى“نا باتىل قارىسى تۇرادى، ناعىز ماندەگى وركەنىيەتتەر ارا- سىندا قاقىغىسى بولمايدى، كىيىكلىجىڭ بولمايدى، قايتا بارىس – كەلىسى جاساپ، ۇوزارا ۇلكى الادى، جارسىمدى قاتار ۇومىر سۇردى. مەيىلى جۇڭگونىڭ تارىيحي مادەنىيەت ەداسىتۇرى بولسىن، الدە بۇگىنگى تاڭداغى جۇڭگونىڭ ەسلىك اشۇ، العا باسۇ، دامۇ شىندىعى بولسىن، جۇڭگو بارىند- دە ” وركەنىيەتتەر قاقىغىسى ۇپاتۋاسى“نا جانە ”قۇدىرەتتەنگەنىدە، ۇسوز جوق، زورەكەر بولادى ۇپاتۋاسى“نا پارمەندى توپتارىس جاسا- دى. ول جۇڭگونىڭ حالقاراداعى وسكەلەڭ ەمو- رال ولىشەمەن القاپ، گەگر ۋار ەلدىڭ بارلىعى وسىنداي ۇستانىم ۇستانسا، ادامزاتنىڭ العا باسۇ جولنىڭ بارعان ساپىن داگىمىلدانا تۇستەندىگىن باسا دارىپتەدى. ەكى ەلدىڭ باسشىلارى تۇرالق- تان ناىماي جاڭالق اشىپ، تۇرلىشە وركەنىيەتتەر مەن مەملەكتەتەردىڭ سىسىمدى بولۇن، ۇوزارا ۇلكى ۇلۇن ىلگەرلەپ، بايىرى وركەنىيەتنىڭ اقل – پاراستانىڭ بولاشاققا نۇر – شۇعلا شاشۇنىا مۇمكىندىك جاساپ، دۇنيە ۇجۇزىنىڭ بەيىتىشىلد- گى مەن گۇلدەنۇيۇن جەبەۋگە، ادامزاتنىڭ ناع- دىرلاىس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇعا ۋىيىستى ۇلەس قوسۇعا ۋىر اۋىزدان قوسىلدى.

جۇڭگو مەن ەۋروپانىڭ ۇوزارا ۋىيەمدى سەلبەستىگىنە جاڭقا قوزغاۋشى كۇش قوستى. بىيل توراعا شي جىنپىڭنىڭ تۇڭغىش ساپارى ەۋروپا- دان باستالدى، جىل ايعاغىدا دا ساپارىن ەۋروپا- مەن تامامدادى، ەكى جاق تاغى كەلەر جىلى ۋىر قىدىرۇ ماڭىزدى قىپىلدار وىتىكىزۇدى جوس- پارلاپ، جۇڭگو جاققتىڭ جۇڭگو – ەۋروپا قارىم – قاتنىاسىن دامىتۇعا بارنىشا ۇمان بەرەتتىدىگىن تولىق بەينەلەدى. گرەتسىيا — ەۋروپا وداعىنىڭ ماڭىزدى مۇشەسى، بىيىل 4 – ايداعا جۇڭگو — ورتا- شىعىس ەۋروپا ەلدەرى سەلبەستىك مە- حانىزىمىنە كىردى. حالقاراداعى جۇڭگو – ەۋروپا قارىم – قاتنىاسىنا رتىكى سالاتىن ۇشىنارا اۋەد- دەرگە قاراتا توراعا شي جىنپىڭ جۇڭگو – ەۋرور- پا قارىم – قاتنىاسىنىڭ قازىرگى تاڭداغى ۋىرى ەلدەر قارىم – قاتنىاسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولەگى ەكەندىگىن، جۇڭگو مەن ەۋروپانىڭ ۇتىمدى قىيالداستىعى مەن ۇوزارا ۋىيەمدى سەل- بەستىگىن كۇشەيتۇ اركىپنىڭ مۇددەسىنە ۇيلەسە- تندىگىن، سىراتەگىيالىق مانگە يە كەنەن باسا دا- رىپتەدى. جۇڭگو ۇكىمەتتىنىڭ نىتىماقتى، ورنىقتى، گۇلدەنگەن، قۇدىرەتتى ەۋروپانى تا- باندىلىقپەن قولداپىتىندىمەن قايتالاي دارىپتەپ، جۇڭگو — ورتا – شىعىسى ەۋروپا ەلدەرى سەلبەستىگىنىڭ جۇڭگو مەن ەۋروپانىڭ جان – جاقى سىراتەگىيالىق سەرىكتەستىك قارىم – قاتىنا- سنىڭ ۇمانىن بايىتىپ، ەۋروپانىڭ ۋىر تۇلجالاىۋ ۇدەرىسىن ىلگەرلەپتۇگە سەپتىگىن تىگىزگەندىد- گىن اتاپ كورسەتتى. گرەتسىيا جاققتىڭ باسشىلا- رى مىنانى ۋىلىدىردى: “1 + 17” سەلبەستىگى ەۋروپانى بولىشەكتەيدى دەگەن ايتىلمىدى قۇپتايدا- مىز، جۇڭگو جاق دارىپتەگەن “1 + 17” سەلبەس- تىك مەخانىزىمى گرەتسىيا مەن جۇڭگونى، ەۋروپا مەن جۇڭگونى تەعىز بايلانىستىرادى. گرەتسىيا جاق وسى سەلبەستىككە بەلسەنە كۇش سالادى ۋارى ەۋروپا مەن جۇڭگونىڭ تۇلعالىق قارىم –

قاتنىاسىنىڭ العا قاراي دامۇنى ىلگەرلەپتۇدە كو- پىرلىك جانە دانەكەرلىك رولىن ساۋلەلەندىرۇدى قالايدى.

ەكىشى، بريكس ەلدەرى سەلبەستىگىنىڭ جوباسىن سىزىپ، سىراتەگىيالىق سەرىكتەستىك قارىم – قاتنىاستى تەرەڭدەتتى.

ۋاڭ ي بىلاي دەدى: بريكس ەلدەرى باسشىلارنىڭ وسى رەتكى برازيلاداعى ديدار- لاسۇى دۇنيە ۇجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ دامۇى مەن حالقارالىق ارنا وزگەرىسنىڭ شەشۇشى سا- تىندە وىتىكىلىدى. ۋىر جاعىنان، بريكس ەلدە- رىن ۋاكىل ەتكەن بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن جانە دامۇ ۇستىندەگى ەلدەر بىركەس – تىركەس ەڭسە كوتەرىپ، دۇنيە ۇجۇزىنىڭ كوپ ۇيەكتەنۇ اياق السىن پارمەندى ىلگەرلەتتى، جاڭقا عىلم – تەحنىكا توڭگەرىسى مەن كاسىپ وزگەرىسى ۋار ەلدىڭ قارىشتاپ دامۇدى جۇزەگە اسىرۇنا انا- عۇرلىم كوپ وراي ازىرلەدى. ەندى ۋىر جاعىم- نان، قورعاپمازدىق، سىڭار جاقىتلىق بارعان ساپىن كۇشەيىپ، دۇنيە ۇجۇزى ەكونوميكاسىندا- عى ورنىقىسىزدىق، تۇراقسىزدىق فاكىتورلارى كورنەكتى جوعارىلادى. توراعا شي جىنپىڭ جۇڭگو جاققتىڭ ساياساتتىق ۇستانىمىن العا قويىپ، ساياسىي، ەكونوميكا، گۇمانىتارلىق سىندى ”ۇش قوزعالتقىش“ تى ىلگەرلەپتۇدى باسا دارىپتەپ، بريكس ەلدەرىنىڭ نىتىماقتاسىپ سەلبەسۇدى كۇشەيتۋىنە، ەكىنىشى ”التىن 10 جىلدىق“ تى تۇلعالاۋىنا ايقىن بەتاللىس كورسەت- دى. ديدارلاسۇ باسشىلار جارىناماسىن جارىيالاپ، جۇڭگو جاققتىڭ تۇرعىسى مەن باستاماسىن تولىق قايدىلادى.

سىراتەگىيالىق بايلانىستى، سايكەستىكتى قويۇلاتىپ، حالقارانىڭ ادىلدىگىن، تۇراشلىدىمەن قورعادى. توراعا شي جىنپىڭ باسشىلار ديدار- لاسۇنىدا، سونداي – اق برازيليا، رەسەي، ۇندىستان، وڭتۇستىك افرىكا باسشىلارمەن ەكى جاقى ديدارلاسۇ كەزىندە مىنانى ايقىن العا قويدى: بريكس ەلدەرىنىڭ ۋار دارەجەلى كەڭەس مەخانىزىمى ارقىلى سىراتەگىيالىق بايلانىس- دى، سايكەستىكتى قويۇلاتىپ، بريكس سىراتەگىيا- لىق سەرىكتەستىك قارىم – قاتنىاسىن تەرەڭدەتۇ ارقىلى ەتۇرلى حاۋىپ – قاتەرلەر مەن سىن – ساپىستارعا سەلبەسە توتەپ بەرىپ، ۇوز – ۇوزد- نىڭ يەلىك ۇقعىن، حاۋپسىزدىگىن، دامۇ مۇددە- سىن قوزغاۋ كەرەك. نەپە – تەڭ تىلدەسۇ ارقىلى قولانمالي ماسەلەلەردى شەشۇ اياق السىنا سىند- مارلىقپەن ات سالىسىپ، حالقارالىق ەتارتىپتىڭ اناعۇرلىم ەدىل، ۇيلەسىمدى بەتاللىسقا قاراي دامۇنى ىلگەرلەپتۇ كەرەك. ۋار ەل باسشىلارى تۇگەلدەي مىنالاردى ۋىلىدىردى: كەلەلى حالقا- رالىق جانە وڭىرلىك ماسەلەلەردەگى سىراتەگىيا- لىق سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، حالقارانىڭ ادىلدىد- گىن، تۇراشلىدىمەن قوزغاپ، بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن جانە دامۇ ۇستىندەگى ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن قوزعايمىز. برازيليا جارىناماسى بريكس بەس ەلدىڭ بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ۇستاۋىنىڭ باسى تاقساتى مەن پرىنسىپىن قوزغاۋداعى، كوپ جاقىتلىققا تاباندى بولۇداعى، قولانمالي ماسەلەلەردى ساپاسى جولمەن شەشۇ- دەگى ايقىن تۇرعىسىن جۇبەلى بايانداپ، جارقىن دا ايقىن بريكس ۇنىن تاراتىپ، تۇراقسىز حالقا- رالىق جاعدايعا ورنىقتىلىق ۇستەپ، دۇنيە ۇجۇزد- نىڭ بەيىتشىلىگىنە، حاۋپسىزدىگىنە وڭ ەنەرگىيا ازىرلەدى.

نازاردى عىلم – تەحنىكادا جاڭالق اشۇ سەلبەستىگىنە شوعىرلاندىرىپ، جاڭقا ونەر كاسىپ توڭگەرىسى سەرىكتەستىك قارىم – قاتنىاسىن ىل- گەرلەتتى. توراعا شي جىنپىڭ برازيليا ديدار- لاسۇنىنىڭ ”ەكونوميكانىڭ ارتۇنىنىڭ جاساپماز كە- لەشەگىن تۇلعالاۋ” سىندى نەگىزگى تاقىرىبىن مىقتاپ كوزدە ۇستاپ، رەفورما جاساۋ، جاڭالق اشۇدىڭ ەداۋىر ورايىن يگەرىپ، بريكس ەلدەرد- نىڭ جاڭقا ونەر كاسىپ توڭگەرىسى سەرىكتەستىك قارىم – قاتنىاسىن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتەپ، ”جا-

سامپاز بريكس“ تورى، كەلەشەك يىتتەرەنتە زەرتتەۋ اكادەمىياسى سياقتى ناقتى سەلبەستىكتەر- دىڭ كۈمەسكى كۇشنى تەرەڭدەي اشىپ، سىفرلى ەكونوميكا، ۇوزارا ۇلاستىرۇ – تۇتاستىرۇ سياقتى سالالاردا جاڭقا ارتۇ تۇينىدەرىن اشىپ، جاڭقا سەل- بەستىك جەتىستىكتەرىن قالىپتاستىرىپ، ۋار ەلدىڭ ۇوز بىيلگى وزىندە بولىپ دامۇ قابىلەتن جوعا- رىلاتۇعا ۇندەدى. برازيليا جارىناماسىنىڭ ”جا- سامپاز بريكس“ تورىن جانە بريكس ەلدەرى عىلم – تەحنىكا جاسامپازدەي، سەلبەستىگىنىڭ جاڭقا قۇرىلمىىن ورناتۇدى قارىسى ۇلى بريكس ەلدەرىنىڭ جاڭقا ونەر كاسىپ توڭگەرىسى سەرىك- تەستىك قارىم – قاتنىاسىن ىلگەرلەپتۇدە ماڭىزدى قادامدار باسقانىن كورسەتتى، ول بەس ەل ەكو- نويميكاسىنىڭ تىپ وزگەرتىپ، دەڭگەيىن جوعارد- لاتىپ، جوعارى ساپالى دامۇدى جۇزەگە اسىرۇد- نا پايدىالى.

”برىكس +“ رۇحىن اسقاقتانىپ، بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن جانە دامۇ ۇستىندەگى ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن كەڭەيتتى. توراعا شي جىنپىڭ سوزىندە بەس ەلدىڭ ”برىكس +“ سەلبەستىگىن تۇعىر ەتىپ، قالىڭ بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن جانە دامۇ ۇستىندەگى ەلدەردىڭ ۇوزارا قولداۋىن جەبەپ، تۇرلىشە وركەنىيەتتەر، تۇرلىشە مەملەكەتتەر اراسىنداعى اۋىسى – كۇيىس- دى، تىلدەسۇدى كۇشەيتىپ، بريكستىڭ دوستار شەڭبەرىن بارعان ساپىن ۇلعايتۇىن، سەرىك تورىن بارعان ساپىن كەڭەيتۇىن باسا دارىپتەدى. باسشىلار تۇڭغىش رەت بريكس جاڭقا وركەندەتۇ بانكەسىنىڭ مۇشەلەرىن مولايىتۇ ماسەلەسىن مو- يىندادى ۋارى بريكس كۇن تارتىسە شىعاردى، ”برىكس +“ سەلبەستىگى شەشۇشى سالالاردا ما- ڭىزدى ىلگەرلەۋشىلىكتەرگە قول جەتىكىزدى، بۇل بريكس مەخانىزىمنىڭ دامۇ ومىرشەڭدىك كۇشنى شىكەرلەي كۇشەيتىپ، بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن جانە دامۇ ۇستىندەگى ەلدەردىڭ نىد- نىماقتاسىپ ۇوزىن كۇشەيتۇىن جەبەيدى.

ۇشىنىشى، ۋىرى ەلدىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن ايگىلەپ، جۇڭگو ۇستانىمىن، اقل – پاراستاننى ورتاقناستى.

ۋاڭ ي بىلاي دەدى: 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىس الدىندا، توراعا شي جىنپىڭ ادامزات- نىڭ تارىيحي ۇدەرىسى مەن حالقارالىق جاعداي وزگەرىسى بىيگىنەن جۇڭگونىڭ تابىستى تاجىرىيە- لەرىن تاماشا قورىتىندىلاپ، حالقارالىق قوعام- نىڭ تىلەگىنە سايكەسەتتىن، ۋار جاققتىڭ ورتاق مۇددەسىنە ۇيلەسەتتىن جۇڭگو جوباسىن العا قويىپ، ەلىمدىك جونگە سالۇدى كەمەلدەندىرۇ- گە جەتەكشىلىك ازىرلەدى.

كوپ جاقىتلىق ەداۋىرنىڭ ۇمانىن بايمىدا- دى. كەزەكتە دۇنيە جۇزىندە ۋار ەتۇرلى يدەيا- لىق اعىندار شىرما – شاتۇ تولقىپ، ۋار جاق كوپ جاقىتلىققا تاباندى بولۇ كەرەك پە، كەرەك ەھەس پە؟ قانداي كوپ جاقىتلىققا تاباندى بولۇ كەرەك دەگەن جونىندە شىكەرد- لەي تالقى ورسىتەتتى. توراعا شي جىنپىڭ سو- زىندە كوپ جاقىتلىقتى اھالياتتا ايگىلەۋگە ۇندەپ، كوپ جاقىتلىققا تاباندى بولۇ دۇنيە ۇجۇزىنىڭ بەيىتشىلىگىن قوزغاۋدى، ورتاق دامۇدى جەبەۋدى نىسانا، ادىلدىكتى، تۇراشلىد- ىنقتى قوزغاۋدى، ۇوزارا تىپمىدىلك جاساپ، تەڭ پايداعا كەنەلۇدى باسى تاقسات ەتىپ، حالقارالىق زاڭ مەن جايپايى موينىدلعالان حالد- قارالىق قارىم – قاتنىاستىڭ نەگىزگى ەرەجەلە- رىنە تاباندى بولىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ حالقارالىق جۇبەدەگى ۇيتقىلىق ورنىن قوزغاپ، ەلىمدىك جونگە سالۇ جۇپەسى قۇرىلىسى مەن وزگەرىسىن ىلگەرلەپتۇ كەرەك دەپ ايقىن اتاپ كورسەتتى. كوپ جاقىتلىقتى دارىپتەۋدىڭ وزەكتى ۇمانى — حالقاراداعى سىتەردى كوپشىلىك اقىلداسىپ ەبىتىرۇ، ۋىر ەلدىڭ نەھەسە از عانا بىرنەشە ەلدىڭ ايتقانى ەسەپ بولماۋ. توراعا شي جىنپىڭنىڭ كوپ

جاقىتلىق نىساناسى، باسى تاقساتى جونىندە- گى بايمىداۋلارى كەزەكتەگى حالقارالىق جاع- دايدا ماڭىزدى رەال جەتەكشى مانگە يە. ەسلىك اشىپ، تەڭ پايداعا كەنەلۇدىڭ سەلبەستىك ورايىمەن ورتاقناستى. توراعا شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: دامۇ ۇستىندەگى ەلدەر تاباندىلىقتى، سەنەمىدىلكىنى ساقىتاپ، جاھانداۋ اغىنمەن ورتاقناستى. توراعا شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: دامۇ ۇستىندەگى ەلدەر تاباندىلىقتى، سەنەمىدىلكىنى ساقىتاپ، جاھانداۋ اغىنمەن توسىسىپ، عىلم – تەحنىكا العا باسارلىعى اۋقىمىن يگەرىپ، ۇوز جو- لمەن بۇلجىماستان ۇجۇرىپ، ەسلىك اشۇدى كە- ڭەيتۇگە تاباندى بولىپ، ۇوزارا تىپمىدىلك جەتىكىزىپ، تەڭ پايداعا كەنەلۇگە تالپىنىپ، اشىق دۇنيە ۇجۇزى ەكونوميكاسىن تۇلعالاۋ كەرەك. توراعا شي جىنپىڭ ۋار ەلدى جۇڭگونىڭ سىرتقا ەسلىك اشۇدى شىكەرلەي كەڭەيتۇنىنىڭ، سونداي – اق زور بازار كۈمەسكى كۇشى ازىرلە- گەن ماڭىزدى ورايدى مىقتى ۇستاپ، ”ۋىر بەلدەۋ، ۋىر جول“دى بەلسەندىلىكپەن بىرگە قۇرىپ، ونان اناعۇرلىم كوپ سەلبەستىك تابىسىنا قول جەتىكىزۇگە شابتاندىردى.

ازيا – تىنىق مۇحيت تاغدىرلاىس ورتاق تۇل- ەاسىن قۇرۇدى دارىپتەدى. بريكس مۇشەلەرى ازيا، افرىكا، لاتىن امەرىكاسى، ەۋروپا قۇرلىقتا- رنىان كەلدى. توراعا شي جىنپىڭ اناعۇرلىم تەعىز جۇڭگو – افرىكا تاغدىرلاىس ورتاق تۇلعا- سىن، قول ۇستاسا بىرگە ىلگەرلەپتتىن جۇڭگو – لاتىن امەرىكاسى تاغدىرلاىس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرۇدى العا قوبىعاننان كەيىن، تۇڭغىش رەت اشىق، سىيسىمدى، جاساپماز دىقپەن ارتاتتىن، ۇوزارا ۇلاشقان – تۇتاسقان، سەلبەسىپ تەڭ پايد- داغا كەنەلەتنن ازيا – تىنىق مۇحيت تاغدىرلاىس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇعا كۇشى سالۇدى ورتاعا قويدى. بۇل نىساننىڭ العا قويۇلۇ اشىق، تو- عىسقان ەداۋىر اعىنىنا ۇيلەسىپ، ازيا – تىنىق مۇحيت وڭىرىندەگى ۋار ەلدىڭ دۇرىس سەلبەس- تىك بەتاللىسىن كورسەتتى، ول ادامزاتنىڭ تاغدىر- لاس ورتاق تۇلعاسى ۇستانىمى ۇماننىڭ بايىتىلد- ۋى مەن كەڭەيتىلۇى، ۇسوز جوق، قۇدىرەتتى ومىرشەڭدىك كۇشنى ايگىلەيدى.

ساپار كەزىندە توراعا شي جىنپىڭنىڭ خانىمى پىڭ ليۋنان قاتىستى ەكى جاقتى جانە بريكس ەلدەر باسشىلارى جۇبايلارىنىڭ قىپىلدا- رنىا قاتنىاسىپ، جاڭقا داۋىردەگى جۇڭگونىڭ باۋارامدىلغى مەن رەەكشە كەلبەتتىن ايگىلەپ، جۇڭگونىڭ قاتىستى ەلدەرمەن ۇوزارا تۇسىنىستىد- گىن، ۇوزارا ەتەنەلىگىن جەبەۋدە ورنىن باسقىسىز رول اىتقاردى.

ۋاڭ ي بىلاي دەدى: 20۱9 – جىلى توراعا شي جىنپىڭ ىلگەرىندى – كەيىندى 7 رەت ساپار- عا شىعىپ، 4 رەت وتاعاسلىق دىپلوماتىيانى باس- قارىپ، جاڭقا جۇڭگو قۇرىلغان 70 جىلدان بەرگى ۇلى جەتىستىكتەر مەن جۇڭگوشا ۋىرى ەلدىك دىپلوماتيا كەلبەتتىن جان – جاقىتى ايگىلەدى. اۋما- لى – توكپەلى تولقىعان حالقارالىق جاعدايدا، توراعا شي جىنپىڭ بەرىك سەنىمگە يە ساپاسى ارىنمەن، ۋىرى ەل كوسەمىنىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىمەن ادامزاتنىڭ كەلەشەك تاغدىرىن تەرەڭ- دەي ويلانىپ، دىپلوماتيا تاراۋلارىن بايسالدىلىقپەن جازىپ، جۇڭگونىڭ باۋراۋ كۇشى مەن ىقپال كۇشنى پارمەندى جوعارىلاتتى.

”اقشا بۇلتىار قالقتاپ، جاڭقا ۋىر اسپان تۇعالى“. 70 جىلدىق جۇڭگو دىپلوماتىياسى جاپا – ماشاقاتتار مەن قىين – قىستاۋلاردى باستان كە- شىرىپ، اسىل ايقىتاي شىڭدالىپ، وزگەشە تابىسقا جەتۇ جولنى تاپتى. جاڭقا داۋىردەگى جۇڭگو دىپ- لوماتىياسى ارىنى اسىپ، اۋىر مىندەت ارقالاۋدا، ۇسوز جوق، اناعۇرلىم كەرەمەتكە تولى تاماشا كەلەشەكتى اشادى. شي جىنپىڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتنىڭ توغرىەگىنە تەعىز نىتىماقتاسىپ، شي جىنپىڭنىڭ دىپلوماتيا يدەياسىن جەتەكشى ەتىپ، نىتىماقتاسا كۇرەسى جاساپ، ۋورىس اشا العا ىلگەرلەپ، جاڭقا داۋىر- گە ساپىما – ساي، پارتيا مەن حالقتىڭ ۇمىتىن اىقتايتىن تىڭ ۇلەس قوسىپ، جۇڭگوشا ۋىرى ەلدىك دىپلوماتىياسى ۇشىن جاڭقا دا ايبىندى تا- راۋلار جازايىق.